

Які підводні камені приховує законопроект про легалізацію зброї для цивільних?

Читати на російській

Які підводні камені приховує законопроект про легалізацію зброї для цивільних?

Україна залишається однією з небагатьох країн світу, де досі не врегульоване питання воєнної зброї для цивільних. У парламенті його обговорюють ще з 1990-х років. Депутати недовзі можуть легалізувати воєнну зброю. Утім, скористатися правом на самозахист зможуть далеко не всі.

Про це пише видання "Економічна правда".

Після 2014 року, коли почалося російське вторгнення в Україну, питання самозахисту активувалося з новою силою. З того часу у Верховну Раду внесли кілька законопроектів про легалізацію зброї. Один з останніх – **Про право на цивільну вогнепальну зброю** – успіхом ухвалили в першому читанні за день до великої війни.

До другого читання законопроект дійшов майже через два роки – наприкінці грудня з'явилася доопрацьована редакція документа. Утім, його фінальна версія стала швидше розчаруванням, ніж надією на самозахист.

Депутати пропонують дозволити легально купувати українцям вогнепальну короткоствольну зброю лише через п'ять років після закінчення воєнного стану і лише тим, кому виповнилося 30 років та хто має не менше п'яти років досвіду легального володіння іншим видом зброї.

Які ще підводні камені приховує законопроект і чи має він шанси на ухвалення?

Навіщо потрібен закон про зброю

Численні опитування громадської думки серед українців свідчать, що з початку російського вторгнення в Україну у 2014 році підтримка легалізації зброї суттєво зросла і більша частина суспільства готова до цього.

Якщо десять років тому право на зброю, за даними групи "Рейтинг", підтримували лише 13% українців, то опитування в застосунку "Дія" у 2022 році показало зростання цієї цифри до 59%. При цьому остання вибірка більш ніж репрезентативна: в опитуванні взяли участь рекордні 1,7 млн осіб.

За даними Міністерства внутрішніх справ (МВС), на початку 2021 року в Україні налічувалося понад 1,5 млн одиниць легальної вогнепальної зброї. Нелегальної – у рази більше. У 2021 році швейцарська компанія Small Arms Survey **оговорила** про 4-5 млн незареєстрованої зброї в Україні.

Після початку великої війни зброї на "чорному" ринку стало ще більше, а справи з її вилученням ідуть гірше. Національна поліція у 2023 році **вилучила** близько 5 тис одиниць вогнепальної зброї. На повну демілітаризацію громадян такими темпами знадобляться сотні років.

Патрони до воєнної зброї та інші боєприпаси, вилучені в членів злочинної організації, обвинувачених у катуванні та вбивстві, 2018 рік. Фото: МВС

Іншими словами, злочинці і так мають доступ до зброї. Натомість законотворчі органи громадяни обмежені в праві на самозахист, адже мисливський карабін мало чим допоможе в разі нападу озброєних осіб посеред вулиці. Крім того, злочини, вчинені із застосуванням зареєстрованої зброї, буде значно легше розслідувати.

Не варто забувати про ще один аргумент на користь легалізації зброї: це багатомільйонний ринок не лише для її виробників, а й для розвитку супутньої інфраструктури – тирів, стрільбищ, навчальних центрів.

Що пропонує новий законопроект

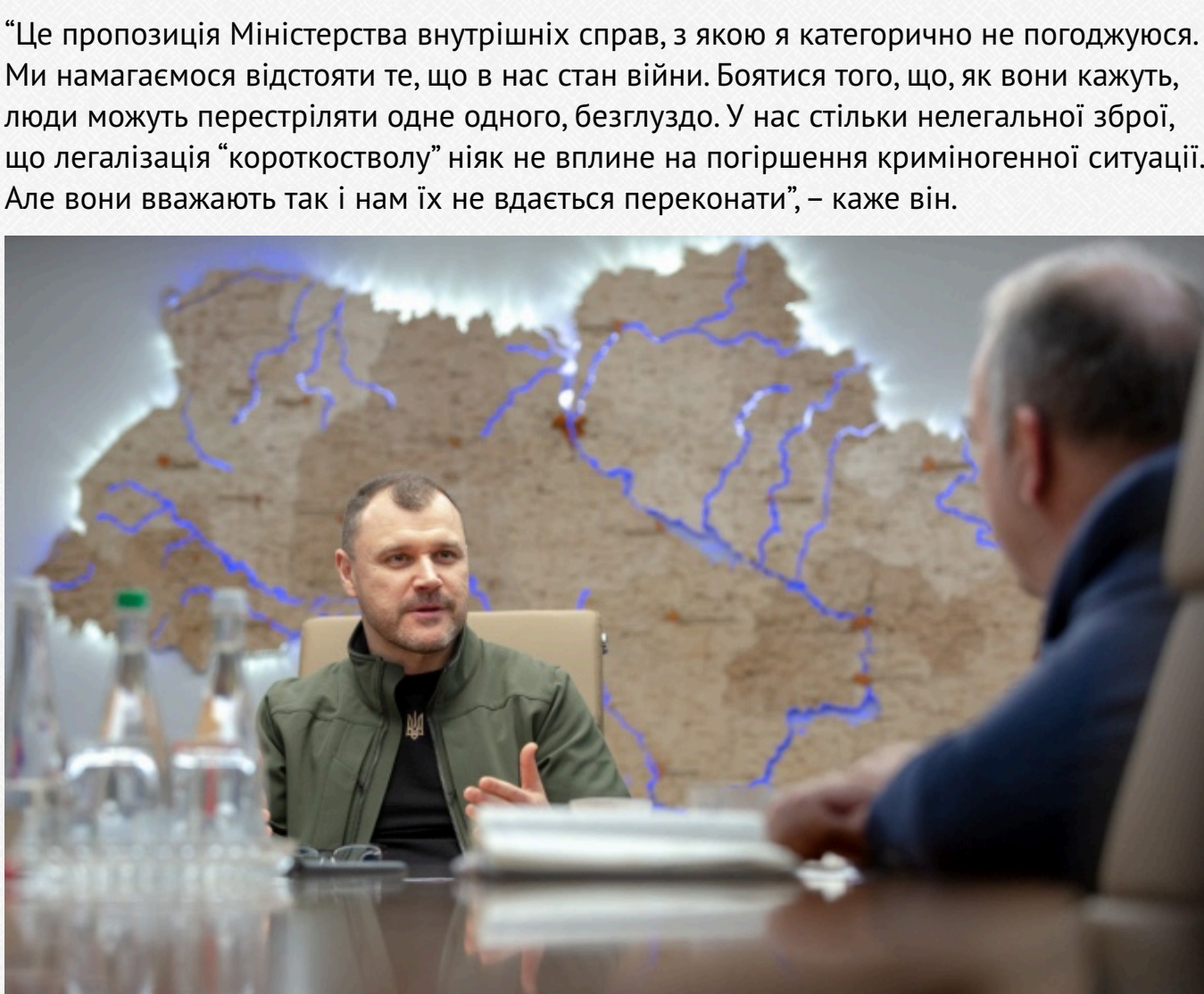
Законопроект "Про право на цивільну вогнепальну зброю" в першому читанні ухвалили за день до початку великої війни – 23 лютого 2022 року. Він мстив чимало обмежень. Наприклад, під час воєнного стану забороняв носіння цивільної вогнепальної зброї за межами місця зберігання усім, крім військових і силовиків.

У процесі підготовки законопроекту до другого читання народні депутати запропонували понад 700 правок. Як наслідок, у документі з'явилася ще більше обмежень. У дискусіях навколо легалізації зброї йдеться насамперед про короткоствольну вогнепальну нарізну (пістолети, револьвери). Інші види зброї, крім автоматичної (мисливська гладкоствольна чи нарізна, цивільні карабіни), дозволені в Україні давно.

Відповідно до редакції законопроекту, підготовленої до другого читання, короткоствольну нарізну вогнепальну зброю можуть придбати особи, яким виповнилося 30 років і які мають п'ятирічний досвід володіння іншою дозволеною зброєю (мисливська, травматичні пістолети). Інше важливе обмеження – володіння зброєю для цивільних пропонують дозволити лише через п'ять років після закінчення воєнного стану.

Один із співавторів документа Олександр Федієнко зазначає, що значна частина правок, які ускладнюють доступ громадян до зброї, була вимогою МВС.

"Це пропозиція Міністерства внутрішніх справ, з якою я категорично не погоджуюся. Ми намаємося відстояти те, що в нас стан війни. Боятися того, що, як вони кажуть, люди можуть перестріляти одне одного, безглуздо. У нас стільки нелегальної зброї, що легалізація "короткоствольу" ніяк не вплине на погіршення криміногенної ситуації. Але вони вважають так і нам їх не вдається переконати", – каже він.

Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко. Фото: МВС

Довгоствольною нарізною зброєю пропонують дозволити володіти з 25 років після проходження курсів. Однак навіть якщо обмеженому колу людей вдасться легально придбати зброю, то до її власників у будь-який час може прийти поліція з перевіркою.

Законодавці пропонують запровадити такі перевірки не менше одного разу на три роки або за рішенням суду. Власник зброї зобов'язаний надати доступ до місця її зберігання. У випадку порушень поліція видає припис, за невиконання якого впродовж місяця власника позбавлятимуть права на володіння зброєю.

Володіти можна, носити – ні

Автори законопроекту пропонують майбутнім законним власникам короткоствольної зброї носити її лише вдома, за місцем зберігання або під час занять із стрільби.

"На мій погляд, немає логіки щодо заборони носіння зброї. Якщо ми дозволяємо людям тримати її вдома, то давайте дозволимо і носіння. Пістолет для цього і передбачений, щоб захищати себе. В МВС – старі радянські рудиментні нарративи, що люди перестріляють одне одного, що на вулиці почнеться стрілянина.

Якщо зброя легально зареєстрована, то будь-яка свідома людина точно не буде використовувати її для скоєння злочину. Це не логічно, бо її одразу ж знайдуть", – вважає Федієнко.

Мисливську зброю можна буде носити під час полювання в межах мисливських угідь. Інші види – під час участі в спортивних заходах у межах стрільчих тирів, стрільбищ або стендів.

Усі згадані вимоги не стосуватимуться травматичної вогнепальної зброї, якою можна володіти з 25 років і носити в будь-яких місцях, крім зон, вільних від зброї.

На думку глави Української асоціації власників зброї Георгія Учайкіна, таке формулювання призведе до зростання обігу травматичної зброї. Це негативне явище для суспільства, адже ризик її застосування значно вищий, ніж вогнепальної, через меншу відповідальність.

"В Ізраїлі травматичних пістолетів не існує, бо в країні, де йде війна, будь-який пістолет сприймається як бойовий і на демонстрацію такої зброї у відповідь може прилетіти справжня куля", – пояснює Учайкін.

Законопроект також зобов'язує інформувати про переміщення зброї. Якщо власник захоче поїхати з нею в іншу область, то про це обов'язково слід повідомляти Національній поліції. Вимога стосуватиметься зброї та боєприпасів до неї.

"Змодельємо ситуацію. Наприклад, в Івано-Франківській області не існує стрільчих комплексів. Власник зброї, щоб поїхати на тренування у Львівську область, має попросити дозволу в поліції. А якщо він у Києві кулив набой і їде додому? Знову чолом бити?" – запитує Учайкін.

Аналогічна позиція в співавторів законопроекту. "Усю цю токсичну історію нав'язує Національна поліція. Це взагалі не логічно. Щоб перевозити карабін по всій країні, нікому не потрібно повідомляти. Чому ж тоді така вимога є до пістолетів?" – обурюється Федієнко.

За носіння власної зареєстрованої зброї пропонується запровадити кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі до трьох років.

Привілеї для власників нагородної зброї

Обмеження щодо віку та носіння зброї не стосуються тих, хто отримав зброю як нагороду. Її, відповідно до фінальної версії законопроекту, можна буде отримати з 18 років і носити у будь-яких місцях, крім зон, вільних від зброї. В Україні є два види таких відзнак: "Іменна вогнепальна зброя" і "Вогнепальна зброя".

Нагородну зброю отримують військовослужбовці або поліцейські "за визначні заслуги в забезпеченні обороноздатності України, недоторканності її державного кордону, підтриманні високої бойової готовності військ (сил), зміцненні національної безпеки, боротьбі із злочинністю, захисті конституційних прав та свобод людини й громадянина, за бездоганну багаторічну службу, зразкове виконання військового та службового обов'язку, виявленні при цьому честі і доблесті".

Поліцейські можуть отримати нагородну зброю "за виняткові заслуги в забезпеченні національної безпеки, за розкриття особливо тяжких злочинів, затримання особливо небезпечних озброєних злочинців, за виявлені честь, доблесть та самопожертву під час рятівного життя громадян у разі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та в особливий період".

За словами Учайкіна, інформація про власників нагородної зброї ніколи не була публічною, тому її часто за хабарі або завдяки особистим зв'язкам отримують чиновники, народні депутати, керівники поліцейських структур та їх близькі оточення. За оцінками Української асоціації власників зброї, зараз в обігу перебувають 60-65 тис одиниць нагородної зброї.

Перспективи ухвалення законопроекту та ризики

Учайкін, який послідовно любить легалізацію короткоствольної зброї, категорично проти ухвалення законопроекту в пропонуваній до другого читання редакції.

"Ми докладемо зусиль, щоб голосування в такій редакції не відбулося. Якщо вони проголосують у такому вигляді, я прогноую шалений попит на пістолети на "чорному" ринку. Люди, які роками чекали адекватного закону і розраховували, що держава дозволить легально купити зброю, підуть на "чорний" ринок", – каже він.

У 2021 році асоціація розробила законопроект "Про право на самозахист та володіння цивільною вогнепальною зброєю", у якому пропонувала дозволити гладкоствольну зброю з 18 років, нарізну довгоствольну – з 21 року, короткоствольну нарізну – з 25 років.

Депутати тоді проваляли голосування, узявши за основу законопроект, на якому ухвалення МВС. Хоча, за словами Федієнка, єдності серед депутатів щодо його ухвалення немає.

"З початку великої війни депутати, які готові підтримати цей законопроект, стено розширили, але немає переважної більшості, незалежно від фракцій. У мене позиція дуже проста. Чи є сенс ухвалювати проєкт у тій редакції, яка має перспективи для відкриття наступного етапу перемовного процесу? Так, є. Чи є сенс його провалити, розуміючи, що наступного етапу може не бути?" – запитує він.

Автор: Володимир Рихліцький

Джерело: Економічна правда

Теги: Федієнко Олександр, Зброя, Оружжя, цивільна зброя, вогнепальна зброя, легалізація зброї, легалізація зброї, Законопроект

Тетяна Гриценко
РЕДАКТОР СТРИХІ НОВИНИ

19 січня 2024 г., 13:41 | Перегляда: 2110 | Коментарі: 1

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: comments powered by Disqus

Головна Новини Конфлікти Позичка Думка Події Відео

Політика Підприємство Корупція Конфлікти Економіка Новини світу

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Важливі новини

19.05.2026
Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Тружин Володимир Литвин» легалізує лубийські ка...
#Труж #Аваков #Литвин #Оле

13.05.2026
METTMANN PUBLIC COMPANY LIMITED
Розшукуваний бізнесмен Борис Ушарович через кіпрсько-іспанський ландромат...
#РЖД #Кіпр #Кіпр

ЦЕНЗУРА ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По дати | По популярності | По новизні

00:01 Трамп повідомив про кадрові зміни в розвіддільності США та призначення нового виконувача обов'язків

22 травня 2026 г.

23:58 Окупанти атакували Конотоп дронами: у місті чули вибухи

23:54 Оператора азартних ігор «ОЛІМП СІТІ ГЕЙМС» покарали на 4,3 мільйона гривень через скаргу гравця

23:50 У Києві через сильну зливу величезна фура майже повністю пішла під воду

23:44 У Новоросійську та низці міст Краснодарського краю РФ оголосили загрозю атаки БПЛА, праюче ППО

Підпишіться на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

23:38 Прокуратура не виявила доказів вбив Василя Тетері у справі його вдова

23:32 Борни на 25 мільйони та затоплені судна в Одесі продають державне геологічне підприємство

23:26 Суд роз'яснив правила КАС: адвокату Армену Пилочко відмовили у перегляді справи 2021 року через трирічний ліміт

23:20 Звинувачення у конфлікті інтересів: адвокатка з Волині програла суд проти КДКА через скаргу колишнього клієнта

23:14 У Київському ТЦК відреагували на скандал із побиттям ветерана війни Артема Мороза

23:08 «Прямі договори» замість Прозоро: як на Харківщині без торгів розподіляють мільйони на захист енергооб'єктів

23:02 Жінка з немовлям на руках намагалася відбити чоловіка від представників ТЦК

22:56 Україна розраховує на оновлення позиції США та залучення Європи до перемовин, – Зеленський

22:50 Створення злочинної організації та розрота: перед судом поставуть шість фігурантів справи Харківського ОВБЗ

22:45 Ситуація на фронті: сталося 166 боєзіткень, найбільше штурмів на Покровському та Гуляйльському напрямках

22:39 США посилюють імміграційні правила: іноземців зобов'язують виходити з країни на час розгляду грин-карти

22:35 У провінції ДР Конго через спалах еболі обіймають похорони та заборонили ритуали біля покійних

22:27 «Підступли до Донецька створює гарнізон»: батальйон Black Sky спалив військову вантажівку РФ

22:22 У Києві п'яний водій Audi протаранив припарковане авто на Подолі

22:16 Росія розпочала експорт війни: у Малі вперше збили російський «шахеда»

22:10 ЗАЕС два місяці живиться лише однією лінією: МАГАТЕ просить про локальне перемір'я для ремонту

22:04 Апеляційні суди залишили в силі 12-річні вироків двом гвалтівникам меповоїтніми на Кіровоградщині та Дніпропетровщині

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака **Війна**
Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДПМ Зеленский ЗСУ Киев Киев коронавирус Коррупция **Напад Росії на Україну** Нападение Россия на Украину оккупанты оккупанти Порошенко Путин Россия Россия сзв США Украина Украина НП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи врите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування | Показати всі опитування на сайті